

**Reactie FNV, CNV en VCP op internetconsultatie
Wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en
Wet verplichte beroepspensioenregeling,
het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds
c.a. vanwege de Wet algemeen pensioenfonds**

Datum

4 juni 2015

Ons kenmerk

NvH/corcn/005

Onderwerp

Reactie FNV, CNV en VCP op
internetconsultatie APF

Telefoonnr.

06-54224817

E-mail

k.deboer@vcp.nl

FNV
Naritaweg 10
Postbus 8456
1005 AL Amsterdam

T 020 58 16 300
F 020 68 44 541

CNV
Tiberdreef 4
Postbus 2475
3500 GL Utrecht

T 030 751 11 00
F 030 751 11 09

VCP
Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90525
2509 LM 's-Gravenhage

T 070 349 97 40

De vakcentrales FNV, CNV en VCP maken graag gebruik van de mogelijkheid om middels de internetconsultatie te reageren op het voorstel van wet tot wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds c.a. vanwege de Wet algemeen pensioenfonds (verder APF). De vakcentrales hebben met belangstelling kennisgenomen van de nota naar aanleiding van het verslag (NnavV) betreffende het wetsvoorstel algemeen pensioenfonds en het ontwerpbesluit. Ondanks de beantwoording in de NnavV hebben zij nog enkele vragen, aandachtspunten en voorstellen omtrent dit wetsvoorstel. De vakcentrales onderschrijven met klem de doelstelling van het wetsvoorstel om de keuzemogelijkheden voor werkgevers en werknemers ten behoeve van een kwalitatief hoogstaande en veilige pensioenuitvoering uit te breiden. Hieronder treft u de reactie van de vakcentrales aan.

Ook (kleine) verplichtgestelde BPF-en

De vakcentrales achten het wenselijk om op korte termijn een APF ook open te stellen voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen. De opening om dit in de toekomst mogelijk te maken wordt benoemd, maar tegelijkertijd wordt aangegeven dat deze (nu) niet in dit wetgevingstraject zal meelopen. De vakcentrales achten het nu wel wenselijk en noodzakelijk de APF open te stellen voor de kleine(re) verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen, die net als vele kleine ondernemingspensioenfondsen zorgen hebben over hun toekomstperspectief en continuïteit. Ook zij kampen met bestuurlijke en administratieve lasten, kostenbeheersing en de invulling van een efficiënte uitvoering.

Voor deze fondsen is het ook in het belang van de deelnemers dat zij van de schaalvoordelen van het APF kunnen profiteren. De vakcentrales verzoeken hierom dit wetsvoorstel nu zodanig aan te passen dat het in ieder geval voor kleine verplichtgestelde BPF-en mogelijk wordt gemaakt in aparte collectiviteitskringen samen te gaan in een APF zonder dat zij hoeven te worden opgeheven. Dus met het behoud van de essentiële sociale functie van de regelingen en met behoud van de verplichtstelling. Hierbij kan het APF voor hen dienen als een paraplufonds waarbij de verplichtstellingen ongewijzigd worden doorgezet. De bundeling in een APF zal dan zijn ingegeven om in uitvoerings-, administratie- en governancekosten tot efficiencywinst te komen. Vervolgens kan in de nabije toekomst worden bekeken of middels (tijdelijke) ringfencing de hobbels bij het aansluiten bij de grote verplichtgestelde BPF-en kan worden weggenomen en kan worden onderzocht hoe met behoud van de verplichtstelling de APF kan faciliteren.

De vakcentrales voorzien geen marktversturende werking mits het belang van de inkomende en bestaande deelnemers van een APF primair voorop staan. Zij hopen dan ook dat de uitkomsten van onderzoek in de zomer van 2015 door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid dit beeld zullen bevestigen en aanleiding zal zijn om de APF op korte termijn open te stellen voor alle verplichtgestelde BPF-en met behoud van hun huidige verplichtstelling.

De vakcentrales vinden het niet wenselijk om de voorgestelde, strengere eisen uit artikel 121 PW die de werkingssfeer beperken, al toe te passen op verplichtgestelde BPF-en alvorens de wetgeving voor de APF (tevens voor verplichtgestelde BPF-en) is aangenomen en de APF operationeel is. Dit kan het speelveld (tijdelijk) verstoren en leiden tot een vertraging in de gewenste en benodigde consolidatie. Schaalvergroting is immers ook voor verplichtgestelde BPF-en van belang. Dit geldt het sterkste voor de kleinere en middelgrote BPF-en. Maar het geldt evenzeer voor BPF-en waarvan op termijn de continuïteit door ontwikkelingen in de sector of op de arbeidsmarkt onder druk komt te staan.

Aparte kringen voor basis en vrijwillige regelingen

Volgens de NnavV (p.10) zullen vrijwillige pensioenregelingen in dezelfde collectiviteitskring moeten worden ondergebracht als de basispensioenregeling. Deze restrictie achten de vakcentrales te rigide en onwenselijk, in het bijzonder ten aanzien van nettopensoenregelingen. De keuze om één vrijwillige nettopensoenregeling in een aparte kring onder te brengen voor meerdere basisregelingen die afzonderlijk in kringen zijn ondergebracht, moet mogelijk zijn. Dit om ook hier meer schaalgrootte en efficiëntie in uitvoering te kunnen realiseren. Op p.26 van de NnavV wordt het accent anders gelegd dan op p.10 en wordt aangegeven dat een APF niet uitsluitend vrijwillige regelingen mag aanbieden op grond van artikel 117 PW. De vakcentrales zien graag dat een nettopensoenregeling in een afzonderlijke kring voor meerdere kringen (basisregelingen) wordt toegestaan.

Keuzerecht op afkoop

De vakcentrales zijn van mening dat afkoop van een klein pensioen überhaupt dient te worden heroverwogen. Ook zijn zij van mening dat er voor een afkoop altijd expliciete instemming van de deelnemer nodig is en dat hij/zij op de hoogte dient te zijn van de consequenties van afkoop.

In het bijzonder als dit voor de pensioengerechtigde leeftijd plaatsvindt. Immers meerdere kleine pensioenen kunnen gezamenlijk een redelijk levenslang pensioen betekenen. De vakcentrales onderschrijven dat nadelige financiële consequenties voor deelnemers (samenloop met inkomensafhankelijke regelingen op het terrein van de sociale zekerheid en verschuldigdheid van AOW-premie) door de afkoop van een klein pensioen moeten worden voorkomen. Juist ook daar, waar er door de SVB verrekening heeft plaatsgevonden ten aanzien van de partnertoeslag, de bijstand of andere inkomensafhankelijke uitkeringen. De hoogte van deze uitkeringen behoort niet beïnvloed te worden door een afgekocht pensioen.

Bestuurssamenstelling bij een paritair bestuur

De vakcentrales zijn verheugd te lezen dat in het wetsvoorstel alle bestuursmodellen mogelijk zijn gemaakt en dat de APF een not for profit karakter kent.

Echter voorziet zij in de huidige vormgeving wel mogelijke problemen ten aanzien van de inrichting van een paritair bestuur. In het kader van de bestuurssamenstelling kan de conceptwetgeving zo gelezen worden dat indien het APF een paritair bestuur heeft, deze bij iedere toetredende kring zou moeten worden uitgebreid. Een dergelijke uitleg is niet wenselijk. In de NnavV lijkt het erop dat de mogelijkheid wordt opengelaten voor sociale partners om afspraken te maken over de bestuurssamenstelling, indien de partijen het daarover eens zijn. Het lijkt derhalve mogelijk om met een paritair bestuur te werken, dat niet (continu) wijzigt bij toetredende kringen. De vakcentrales onderschrijven deze ruimte voor sociale partners om hierover in goed overleg onderling afspraken te maken. Een nadere expliciete bevestiging hiervan is wel gewenst.

Omvang verantwoordigingsorgaan (VO) en belanghebbendenorgaan (BO)

De vakcentrales achten het ook wenselijk dat er afspraken kunnen worden gemaakt over de vertegenwoordiging en samenstelling in het VO en het BO. Zo is het bijvoorbeeld niet wenselijk dat bij het aansluiten van een nieuwe werkgever nieuwe mensen aan het VO of BO moeten toetreden. Ook wanneer een werkgever in meerdere kringen pensioenregelingen heeft ondergebracht, moet het omwille van bestuurbaarheid geen verplichting zijn dat hij als werkgever moet participeren in alle BO en VO's van deze kringen. De vakcentrales onderschrijven dat de medezeggenschap vanuit het belang van de deelnemers goed moet worden geregeld, dit mag echter niet ten koste gaan van de deelnemers. Eerder is in een brief van de vakcentrales opgemerkt dat het omwille van bestuurbaarheid op onderdelen/onderwerpen mogelijk moet zijn een centraal BO/VO in te stellen als aanspreekpunt voor het bestuur. Bijvoorbeeld bij besluiten van het bestuur ten aanzien van het APF als geheel en niet ten aanzien van besluiten ten aanzien van een specifieke collectiviteitskring. Het is hierbij wel van belang dat er hiertoe een regeling wordt vastgelegd waarin deze onderdelen en taken van de CBO of CVO zijn belegd. Verder zijn er casussen denkbaar, waarbij problemen kunnen optreden in de vertegenwoordiging van bijvoorbeeld de werkgever of de actieve deelnemers in het bestuur vanwege de kwantitatieve eis dat de vertegenwoordiging van werknemers en gepensioneerden evenveel zetels bezetten als vertegenwoordigers van werkgevers. Dit kan leiden tot problemen wanneer er sprake is van een gesloten fonds of wanneer er geen werkgever of actieve deelnemers meer zijn. De vakcentrales vinden de wetgeving in deze gevallen nog niet duidelijk en verzoeken om een explicitering.

Weerstandvermogen en buffers

In artikel 112a Pensioenwet is opgenomen dat het APF moet beschikken over voldoende weerstandvermogen. De vakcentrales onderschrijven dat er voldoende weerstandvermogen dient te zijn voor de bedrijfsrisico's met als doel de continuïteit van het APF te waarborgen. Uit de verdere toelichting blijkt echter niet duidelijk welke bedrijfsrisico's precies onder het weerstandvermogen vallen. Het is wenselijk dat dit nader wordt geëxpliciteerd. Ook vragen de vakcentrales zich af hoe dit weerstandvermogen zich verhoudt tot de technische voorziening die elke collectiviteitskring dient aan te houden tengevolge van de regelgeving uit het FTK. Hierbij vragen de vakcentrales zich af of dit niet leidt tot een dubbeling in het weerstandvermogen dat ten laste gaat van de dekkingsgraad en daarmee t.i.v. het indexatieperspectief van de deelnemer.

Wijziging van de collectiviteitskring

De vakcentrales achten dat het wenselijk voor belanghebbenden dat zij inzicht hebben in wijzigingen van collectiviteitskringen ter bescherming van pensioendeelnemers en gerechtigden. Hierbij is tijdig inzicht van het BO en VO noodzakelijk.

Collectieve waardeoverdracht en overgang naar een APF

De vakcentrales vinden het vanuit deelnemersbelang positief dat een pensioenfonds met dekkingstekort toch kan overgaan naar een APF mits er sprake is van een aparte collectiviteitskring. Wel blijft de vraag bestaan of het binnen de bandbreedte van het wetsvoorstel mogelijk is dat twee collectiviteitskringen zich kunnen samenvoegen, wanneer er bij beide kringen sprake is van een dekkingstekort en wanneer dit is ingegeven vanuit de wens te streven naar efficiencywinst door schaalvergroting, een efficiëntere uitvoering en standaardisatie van de regelingen.

Tot slot pleiten de vakcentrales ervoor een evaluatiebepaling op te nemen van deze wet een jaar na inwerkingtreding per 1 januari 2016 en de sociale partners te betrekken bij deze evaluatie.

Met vriendelijke groet,

Gijs van Dijk
Bestuurder FNV

Willem Jelle Berg
Bestuurder CNV

Nic van Holstein
Bestuurder VCP